

Ahoj, vítám tě u druhé prezentace. Tady si společně projdeme Etický kodex peerů. Jedná se o závazná pravidla, která upravují chování všech, kteří se rozhodnou pro spolupráci s PPC v sociální oblasti.

Jak se má chovat správný peer?

Spolufinancováno
Evropskou unií

● Mendelova
● univerzita
● v Brně

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Etický kodex stanovuje pravidla etického chování všech spolupracovníků, kteří se zapojují do peer programu a jejichž činnost má povahu vrstevnické podpory.

Peer činnost vykonáváš na základě dobrovolnické smlouvy, která vymezuje tvou roli, práva a povinnosti.

Po absolvování celého virtuálního zaškolení se osobně setkáš s koordinátorkou peer programu.

Při tomto setkání:

- podepíšete smlouvu o dobrovolnické činnosti,
- a zároveň potvrdíš, že jsi byl/a seznámen/a s Etickým kodexem a dalšími pravidly, kterými se budeš při své činnosti řídit.

Etický kodex ti pomůže zorientovat se v různých situacích, nastavit si zdravé hranice a jednat s respektem vůči klientům i sobě samému.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

1.
Toho, komu peer nabízí služby, nazývá klientem či peer adresátem.
2.
Peer přistupuje ke všem klientům bez předsudků a klienta považuje za sobě rovného.
3.
Peer jedná tak, aby chránil důstojnost a lidská práva klientů.
4.
Peer pomáhá se stejným úsilím a bez jakékoli formy diskriminace všem klientům.

Ke klientům přistupujeme jako ke svým rovnocenným partnerům. Nijak se nad ně nepovyšujeme. Nejsme ani „lepší“ nebo „chytřejší“ než oni. Naopak, když budeš pozorný/á, můžeš se od klientů i něčemu naučit.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

5.
Peer vede své klienty k vědomí vlastní odpovědnosti.

6.
Peer respektuje právo každého klienta na seberealizaci v takové míře, aby nedocházelo k omezení tohoto práva u jiných osob.

„Když budeš mít příležitost, může být užitečné klientům citlivě připomenout, že za své jednání nesou odpovědnost sami. Někteří z nich si kvůli zkušenostem s duševním onemocněním mohli zvyknout na to, že za ně rozhodují odborníci nebo samotná nemoc. Může jim proto velmi pomoci, když je budeš podporovat v tom, aby znovu převzali kontrolu nad svým životem - tedy je symbolicky ‚zplnomocňovat‘.“

„Když se klientovi něco povede díky jeho vlastní snaze, nezapomeň ho pochválit. Vyzdvihni, že to zvládl sám - že našel řešení a dokázal to. Tím mu pomáháš budovat sebevědomí a vnitřní motivaci.“

„Může se stát, že tě klient požádá o pomoc. V takovém případě si s ním promluv o možných řešeních, nabídni mu podporu, ale nech ho, ať si to zkusí zařídit sám. Nedělej věci za něj - tvá role je spíš ho ‚jistit‘ zpovzdálí. Být nablízku, když bude potřebovat, ale nebrat mu z rukou jeho vlastní cestu.“

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVÍ

7.

Peer si je vědom svého postavení vzhledem ke klientovi, nezneužívá svou pozici a důvěru klienta ve svůj prospěch.

Rozhodně nesmíš zneužívat svůj vztah s klientem k tomu, aby ses nějak obohacoval/a nebo zajišťoval/a sobě či někomu dalšímu materiální prospěch.

Určitě svému klientovi neprodávej žádné hrnce ani krémy.
A když bude rekonstruovat dům, neseznamuj ho se svým strejdem, který má stavební firmu...

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

8.

Peer nezanáší do profesionálního vztahu s uživatelem služeb své osobní problémy, přesvědčení a postoje (náboženské, filozofické, politické a ekologické).

„Možná se tě klient zeptá, jak se máš a co právě řešíš. Třeba budeš mít zrovna zkouškové období a budeš nervózní, jestli zkoušky zvládneš. Je naprosto v pořádku, když se o to s klientem podělíš - může pro něj být posilující, když tě bude moci podpořit i on. Důležité ale je, aby sdílení tvých starostí nenarušilo vaši spolupráci. Nebylo by vhodné, kdyby kvůli tvému vyprávění o náročném zkouškovém začal klient rušit setkání, aby ti „uvolnil čas na učení“. Stejně tak by nemělo dojít k tomu, že by celé vaše setkání bylo o tvých problémech a klient by tě utěšoval.“

Jinak je úplně v pohodě, když se tě tvůj klient třeba zeptá, koho jsi volil/a. Když budeš chtít, určitě mu to můžeš říct a taky vysvětlit proč. Ale už by nebylo v pohodě to, že bys ho poté přesvědčoval/a, aby tu stranu volil taky.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

9.

Peer zachovává mlčenlivost o údajích a informacích, které se o klientovi dozví, chrání klientovo právo na soukromí a důvěrnost jeho sdělení. Data a informace požaduje po klientovi s ohledem na potřebnost při poskytování služeb a informuje ho o jejich potřebnosti a použití. Žádnou informaci o klientovi neposkytne třetí osobě bez jeho písemného souhlasu.

Může se ti ale stát, že budeš muset o své dobrovolnické zkušenosti někde mluvit, třeba u přijímacího pohovoru. V takovém případě je v pořádku mluvit obecně, že máš zkušenost s prací s klienty, kteří zažili schizofrenii. A že jsi s nimi dělala to a ono. Rozhodně ale nezmiňuj nějaké podrobnosti o svém klientovi. Tvůj klient by se neměl ve tvém vyprávění poznat.

Když budeš s někým mluvit o své peer aktivitě, nesmíš říkat žádné důvěrné informace o tvých klientech. Rozhodně nikomu neříkej, jak se tvůj klient jmenuje, kde bydlí, jakou má diagnózu a čím se trápí.

Také se může stát, že zjistíš o klientovi něco, co by mu mohlo výrazně uškodit. Například že začíná tajně pít hodně alkoholu. V takovém případě ho zkus vést k tomu, aby začal svůj problém s někým řešit. Pokud to neudělá, sděl tuto informaci koordinátorce.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

10.

Peer vždy respektuje samostatnost klienta, vyjádření jeho názoru a svobodu jeho rozhodnutí. Klient může učinit rozhodnutí, které peer považuje za rizikové.

Peer v tomto případě klienta na rizika upozorní, ale rozhodnutí klienta plně respektuje, pokud to neodporuje právním normám.

Možná se setkáš s tím, že bude tvůj klient dělat něco, co ti přijde divné. Třeba si bude vždycky kupovat hodně zlevněných jogurtů těsně před expirací, a ony se mu pak zkazí. Je v pořádku, když mu na to řekneš svůj názor. Pokud svým jednáním ale nebude porušovat nějaký zákon, respektuj prosím jeho svobodu dělat si věci po svém.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

11.

Peer nesmí mít s klienty žádné obchodní vztahy.

12.

Peer nesmí navazovat s klienty žádné intimní vztahy.

13.

Peer se přímo ani nepřímo nezapojí do žádné činnosti, která by mohla být vykládána jako přijetí úplatku.

14.

Peer vstupuje do soukromí klienta (bytu, pokoje, domu, pracoviště...) jen s výslovným souhlasem klienta a za podmínky odůvodněnosti vzhledem k výkonu dobrovolnictví.

Jak už jsem říkal před chvílkou, nesmíš s klientem jakkoli obchodovat. Pro klienta by také mohlo být ve výsledku škodlivé, kdyby si s ním navázal/a intimní vztah.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

15. Peer nepřijímá od klienta finanční dary.

„Představ si, že se s klientem vracíš z procházky a doprovodíš ho až k jeho domu. Tam na něj bude čekat jeho maminka, u které bydlí. Bude mít velkou radost, že trávíš s jejím synem čas, a bude ti chtít dát 500 korun jako poděkování. Tento dar však slušně odmítneš a nevezmeš si ho. Vysvětlíš jí, že podle pravidel to není možné - můžeš jí například říct, že jsi podepsal/a Etický kodex, který přijímání darů zakazuje. Není potřeba se pouštět do dlouhé diskuze, stačí stručné a jasné vysvětlení.“

V peer programu je úplně zakázáno přijímat od klientů nebo jejich přátel či rodinných příslušníků jakékoli finanční dary.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KLIENTOVI

16.

Peer respektuje a profesionálně přijímá kritické připomínky klienta

17.

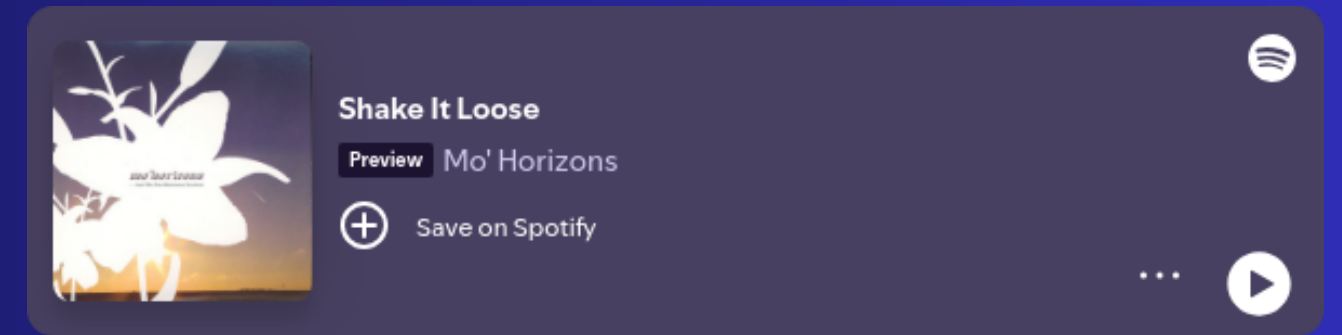
Peer má ohlašovací povinnost pouze v rozsahu uvedených trestním zákonem.

„Může se stát, že si ti klient bude stěžovat na některého ze zaměstnanců MENDELU. Je možné, že se k němu někdo skutečně nezachoval správně. Stejně tak ale může jít o nedorozumění - klient mohl situaci špatně pochopit nebo si ji trochu přibarvit. V každém případě se neboj obrátit na koordinátorku a informovat ji o klientových výtkách. Společně se pak pokusíte situaci vyřešit v rámci PPC.“

Ohlašovací povinnosti se budeme věnovat na konci zaškolení.

PAUZAAAAA !

**Skvělé, teď si dej pauzu, tolik informací si
krátké protažení zaslouží !**

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU K PPC

Pokud budeš mít nějaké podněty nebo frustrace spojené s Ppc či pracovníky, řeš to prosím nejdříve s koordinátorkou, může to být důležitá zpětná vazba a vzniklou situaci budou řešit.

1.
Peer odpovědně plní své povinnosti spojené s dobrovolnictvím.
2.
Peer nevystupuje proti PPC, proti jejím cílům, proti zájmům její činnosti ani proti uživatelům jejích služeb.

ZODPOVĚDNOST PEERA VE VZTAHU KE SVÉ OSOBĚ A DOBROVOLNICTVÍ

1.
Peer musí být bezúhonný, spolehlivý a zodpovědný.
2.
Peer musí za všech okolností dodržovat etické standardy.
3.
V případě neetického či nelegálního jednání, s kterým se setká v průběhu své práce, je povinen osobně na tuto skutečnost upozornit koordinátorku.

Je důležité, aby ses choval/a ke klientům tak, jak jsme se o tom bavili výše. Abys jim například nějakým překročením hranic neublížil/a. Je ale úplně v pořádku, když si někdy nebudeš jistý/a, jestli řešíš nějaké situace správně. Kdykoli budeš na pochybách, neváhej napsat koordinátorce. Od toho je tady.

ZODPOVĚDNOST PEERA VE VZTAHU KE SVÉ OSOBĚ A DOBROVOLNICTVÍ

4.

Peer odhaduje svou osobní situaci (psychickou, sociální) tak, aby byl schopen být k dispozici klientům, ale ne na úkor svého zdraví.

„Během dobrovolnictví se můžeš dostat do náročné životní situace - třeba budeš mít hodně zkoušek, projdeš rozchodem nebo tě potrápí zdravotní problémy. V takovém období je naprosto v pořádku, že nebudeš mít kapacitu věnovat klientům tolik času a energie jako obvykle. V takovém případě se domluv s koordinátorkou a s klientem na dočasném omezení dobrovolnictví. Například během zkouškového období se můžete dohodnout, že se s klientem potkáš jen jednou místo obvyklých čtyř setkání. Po zkouškách pak můžeš pokračovat v běžném režimu.“

ZODPOVĚDNOST PEERA VE VZTAHU KE SVÉ OSOBĚ A DOBROVOLNICTVÍ

Doufám, že je tak nějak jasné, že tvá společná setkání s klientem nebudou spočívat v tom, že se oba zboříte.

5.

Dbá na to, aby jeho způsobilost nebyla v rámci dobrovolnického výkonu ovlivňována účinky alkoholu, či jiných drog, silných léků, případně onemocněním, které by mohli mít negativní dopad na jednání s klientem a následně tak ohrožovat i vlastní osobu.

ZODPOVĚDNOST PEERA VE VZTAHU KE SVÉ OSOBĚ A DOBROVOLNICTVÍ

V rámci činnosti v PPC nikdy nemusíš dělat něco, co ti nebude sedět. Něco, co by bylo proti tvému přesvědčení. Je v pořádku, když po tobě bude klient něco chtít a ty to odmítneš.

6.

Může se vzdát činnosti, která je proti jeho svědomí, či která ho ohrožuje na zdraví.

7.

Peer neaplikuje způsoby práce, které nejsou v jeho kompetenci, případně nejsou bezpečné pro klienta.

8.

Peer by měl propagovat svou službu pouze v rozsahu své kompetence.

PRAVIDLA ETICKÉHO CHOVÁNÍ PEERA VE VZTAHU KE KOLEGŮM A ZAMĚSTNANCŮM

„Může se stát, že uvidíš, jak některý z peerů řeší situaci s klientem jinak, než by ti přišlo vhodné. V takovém případě své pochybnosti neřeš přímo před klientem. Místo toho se kolegy slušně zeptej na důvody jeho postupu - ale až v soukromí, mimo přítomnost klienta. Možná zjistíš, že jeho přístup je v pořádku, jen ti chyběly potřebné souvislosti. Pokud bys ale i po rozhovoru měla pochybnosti, neváhej se obrátit na svou koordinátorku a situaci s ní probrat.“

1.

Peer respektuje znalosti a zkušenosti zaměstnanců a ostatních dobrovolníků, vyhledává a rozšiřuje spolupráci s nimi a tím zvyšuje kvalitu své práce.

2.

Respektuje rozdíly v názorech a praktické činnosti kolegů a zaměstnanců. Kritické připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě vhodným způsobem, nevtahuje klienty do svých sporů.

ZACHOVÁVÁNÍ MLČENLIVOSTI

O tom už jsme se bavili
dříve, tak jen pro
zopakování.

Peeři, vykonávající dobrovolnickou činnost v PPC, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které se dozvědí při výkonu své práce.

Zejména se jedná o diagnózu, důvěrná sdělení klientů, informace o klientech a další informace interního charakteru.

Good Work!

To je nyní všechno. Můžeš se vrátit na hlavní osnovu virtuálního zaškolení. Budu se na tebe těšit u další prezentace.

Použité zdroje obrázků: canva.com

Licence: Creative Commons Attribution 4.0 International
(CC BY 4.0)